

UZASADNIENIE

Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030” wykonuje upoważnienie ustawowe z art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1813, z późn. zm.; dalej jako: ustawa o NIW-CRSO).

Diagnoza kondycji społeczeństwa obywatelskiego w Polsce oraz sytuacji w sektorze organizacji pozarządowych, a także ocena szacunkowa (ewaluacja *ex-ante*) Programu potwierdzają konieczność programowego i finansowego wyodrębnienia działań na rzecz rozwoju inicjatyw obywatelskich w postaci programu wspierającego aktywizację i rozwój społeczeństwa obywatelskiego w sferze zadań publicznych określającej obszary działalności pożytku publicznego.

„Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030” stanowi kontynuację oferty programowej skierowanej do sektora organizacji pozarządowych, po pozytywnych doświadczeniach wynikających z realizacji Rządowego Programu – Fundusz Inicjatyw Obywatelskich w latach 2005–2007, *Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2008* realizowanego z rezerwy celowej budżetu państwa, *Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2009–2013* oraz *Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020*.

Głównym celem Programu jest zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne.

Cele szczegółowe to :

- poprawa samoorganizacji społecznej m.in. przez wsparcie dedykowane dla działań samopomocowych, inicjatyw lokalnych, nieformalnych oraz młodych organizacji pozarządowych, które nie mają doświadczenia oraz umiejętności w zakresie ubiegania się o środki publiczne,
- wzrost znaczenia sektora obywatelskiego w życiu publicznym osiągniany w wyniku tworzenia odpowiednich warunków instytucjonalnych, w tym wspieranie istniejących i tworzenie nowych jednostek pomocniczych samorządu terytorialnego i instytucji dialogu obywatelskiego, w tym rad działalności pożytku publicznego, rad młodzieżowych i senioralnych przy jednostkach samorządu terytorialnego, rad sołeckich, osiedlowych, konsultacyjnych, komisji dialogu społecznego,
- wzmocnienie instytucjonalne sektora obywatelskiego w Polsce w drodze systematycznego podnoszenia kompetencji osób działających w jego organizacjach i poprawę efektywności funkcjonowania ich struktur.

Program został zaplanowany w perspektywie lat 2021-2030. Realizacja Programu NOWEFIO finansowana będzie z krajowych środków publicznych pochodzących z dotacji celowej z budżetu państwa i wyniesie 80 mln zł rocznie.

Program NOWEFIO jest programem rozwoju w rozumieniu art. 15 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295, z późn. zm.) służąc wzmocnieniu i rozwojowi kapitału społecznego przez inicjowanie i wspieranie zachowań prospołecznych we wspólnotach lokalnych oraz budowanie i umacnianie struktur społeczeństwa obywatelskiego.

Do trybu finansowania projektów ze środków Programu NOWEFIO odpowiednie zastosowanie będą miały przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, dalej: UoDPPiW) oraz ustawy o NIW-CRSO regulujące wybór oferty.

Podmiotami uprawnionymi do składania ofert o dofinansowanie realizacji zadania w ramach Programu NOWEFIO będą organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 UoDPPiW oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 UoDPPiW, a także organizacje pozarządowe działające na podstawie innych przepisów, jak np. koła gospodyń wiejskich oraz ochotnicze straże pożarne. Na zasadzie regrantingu będą mogły być wspierane, za pośrednictwem innych organizacji pozarządowych, grupy nieformalne. Podmioty uprawnione do aplikowania nie będą musiały posiadać statusu organizacji pożytku publicznego.

Planowane w ramach Programu dotacje nie mogą być udzielane na działania związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Proponuje się, aby uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Proponowany termin wejścia w życie projektowanej uchwały jest uzasadniony koniecznością terminowego rozpoczęcia realizacji wskazanego Programu, w tym przygotowania niezbędnych procedur konkursowych.

Projekt uchwały nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt uchwały nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt uchwały nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Wejście w życie projektowanej uchwały nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych oraz średnich przedsiębiorców.

Projekt uchwały został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod pozycją ID89. Projekt uchwały został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).